

Vlaams
Parlement

stuk **1263** (2011-2012) – Nr. 3
ingediend op 13 december 2011 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 30 maart 2007
betreffende de Brownfieldconvenanten

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie,
Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Martine Fournier

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Fientje Moerman;
de dames Kathleen Deckx, Mia De Vits;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

1263 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	4
2. Algemene bespreking	5
3. Artikelsgewijze bespreking	7
4. Eindstemming	9

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie besprak dit ontwerp van decreet op haar vergadering van 8 december 2011.

1. Toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Minister-president *Kris Peeters* verklaart dat dit ontwerp van decreet het huidige tijdelijk decreet op de Brownfieldconvenanten verandert in een permanent decreet van onbepaalde duur waarbij ook de Brownfieldcel en de rol van de onderhandelaars decretaal wordt verankerd. Dit wordt nu door een besluit van de Vlaamse Regering geregeld. Het callsysteem wordt vervangen door een vaste oproep, minstens één keer per jaar. Er wordt een stopprocedure ingevoerd voor projecten die op een redelijke termijn na opstart geen perspectief bieden op succesvolle afronding. Verder wordt niet meer voorzien in een decretale rol voor de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) aangezien de PMV vandaag haar rol anders invult via een samenwerking met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en meer gericht op blackfields. Ten slotte wordt in een tweejaarlijkse evaluatie voorzien nadat een eerste evaluatienota en een visienota reeds werden opgesteld. Met dit ontwerp van decreet van beperkte omvang wordt bovendien ingespeeld op de voornaamste conclusies van de visienota, aldus de minister-president.

Hij gaat dieper in op het permanente karakter met decretale verankering van de rol van de Brownfieldcel en de rol van de onderhandelaars. Het omvormen van een tijdelijk decreet naar een permanent decreet sluit aan bij de positieve evaluatie van het experimentele decreet en de visienota die eerder werd gepresenteerd. Belangrijk daarbij is dat ook een aantal instrumenten bijkomend wordt verankerd, meer in het bijzonder de Brownfieldcel en de onderhandelaars. Vanuit haar multidisciplinaire rol kan de Brownfieldcel immers een bijdrage leveren tot een geïntegreerde aanpak van de verschillende projecten vanuit de Vlaamse overheid. Brownfieldcel, de onderhandelaars en de verschillende administraties proberen immers steeds binnen een door de Brownfieldcel afgesproken processchema, maar toch op een flexibele manier, tot oplossingen te komen. Vooral deze unieke, procesmatige aanpak moet gehandhaafd blijven. Daarnaast is ook de bundeling van de kennisopbouw omtrent de brownfields een belangrijk aandachtspunt. Hierbij blijft het Agentschap Ondernemen een belangrijke rol spelen als facilitator van de werking. Het werken met onderhandelaars werd om praktische redenen ingevoerd om de betrokken brownfields van nabij op te volgen. Uit een meta-evaluatie bleek dat deze manier van werken werd geapprecieerd door de betrokken projectindieners en ook door de administraties. Ervaring in de aangehaalde domeinen en met de Vlaamse administraties bleek een groot voordeel voor de onderhandelaars.

Er moet minimaal één call per jaar gebeuren. Deze werkwijze moet promotoren de garantie geven dat minstens een keer per jaar een projectaanvraag kan worden ingediend. Indien nodig kunnen desgevallend ook meerdere calls worden gelanceerd. In de praktijk lijkt een call per jaar te volstaan om aan de behoeften te voldoen. Een betere procesplanning moet ertoe leiden dat deze termijn met de doorlooptijd van een call correspondeert.

De zogenaamde stopprocedure is ingebouwd om onderhandelingen op basis van een gemotiveerd advies van de Brownfieldcel te kunnen stopzetten. Indien na een redelijke termijn geen perspectief op een brownfieldconvenant is ontstaan, kan die beslissing op basis van een gemotiveerd advies worden genomen.

De PMV krijgt geen decretale rol meer. Het protocol tussen de PMV en OVAM is nooit afgesloten. Deze bepaling is dan ook overbodig geworden. De PMV en OVAM hebben inmiddels wel afspraken over elkaars rol gemaakt. Het gaat onder meer om de ontwikkeling van de blackfields in toepassing van het protocol Saninvest.

De schrapping van de decretale rol zal de PMV niet verhinderen opportuniteiten met betrekking tot de ontwikkeling van brownfields te benutten of afspraken met actoren of regisseurs te maken.

Er zijn geen visienota's of meta-evaluaties meer. Omwille van het experimentele karakter zijn deze bepalingen destijds in het initiele tijdelijk decreet opgenomen. Dit betekent echter niet dat het ontwerp van decreet niet in evaluaties voorziet. De Brownfieldcel krijgt de opdracht periodiek het instrumentarium te evalueren. De Brownfieldcel zal minstens tweejaarlijks een evaluatierapport opstellen. Dat rapport zal ter beschikking van het Vlaams Parlement en van de adviesraden worden gesteld.

Het is steeds de bedoeling geweest de omvang van het ontwerp van decreet beperkt te houden. Centraal staan de faciliterende rol van de overheid en de twee reeds bestaande financiële stimuli, namelijk de vrijstelling van registratierechten en de waarborg voor saneringswerken.

Het ontwerp van decreet zorgt niet voor een verankering van alle suggesties en doelstellingen die in de visienota staan vermeld. Het huidige decretaal kader en een beroep op de betrokken sectoren maken het immers al mogelijk heel wat doelstellingen te bereiken. Het is inherent aan een visienota dat deze tekst niet meer dan een breder geïnspireerd kader is, zo stelt de minister-president. Een visienota kan als basis voor een decreet of een decreetswijziging dienen en moet niet noodzakelijk integraal decretaal worden vertaald.

Het is duidelijk dat het brownfieldconvenant als instrument zijn effect niet heeft gemist. Een structurele continuering van het brownfieldbeleid lijkt dan ook zeer positief. De minister-president is ervan overtuigd dat het voorliggend ontwerp van decreet deze dynamiek zal bevestigen. Hij hoopt dat dit ontwerp van decreet kamerbreed zal worden goedgekeurd.

2. Algemene bespreking

De heer *Filip Watteeuw* heeft het voorontwerp van decreet met het ontwerp van decreet vergeleken. Volgens hem zouden de adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van State in het ontwerp van decreet moeten zijn verwerkt. Buiten een kleine wijziging in verband met de evaluatie van het instrument van de brownfieldconvenanten ziet hij echter geen wijzigingen.

De heer Watteeuw vindt de kritiek van de SERV vrij fundamenteel. De SERV pleit voor een preventief beleid, voor een inventaris van de brownfields, voor een beter detectiesysteem en voor een koppeling aan de gradatie van vervuiling. Hij ziet echter geen weerspiegeling in het ontwerp van decreet. De opmerkingen van de Raad van State zijn veeleer van technisch-juridische aard. De heer Watteeuw vindt ook van deze opmerkingen niets terug in het ontwerp van decreet.

De heer Watteeuw vraagt de minister-president om zijn reactie op beide adviezen.

De heer *Bart Van Malderen* meent dat een goedkeuring van dit ontwerp van decreet een belangrijke stap in de richting van een echte verankering van de aanpak van brownfields vormt. Het betekent het einde van de experimentele fase. Volgens hem zijn veel mensen met zin voor initiatief hier in het verleden op ingegaan, maar hebben anderen zich vanwege het experimentele karakter misschien terughoudend opgesteld. De decretale verankering zal volgens hem een continuering van de aanpak van echt moeilijke gevallen in het Vlaamse economisch en fysisch landschap mogelijk maken.

De focus op de aanpak van de zwarte punten lijkt de heer Van Malderen correct. De echt moeilijke gevallen krijgen voorrang. De combinatie van een structurele, decretale veran-

kering en een vaste call zal ervoor zorgen dat er geen rush zal ontstaan en geen premature voorstellen zullen worden ingediend. Iedereen zal de nodige tijd nemen om de mogelijkheden in te schatten om een bepaald terrein een nieuwe toekomst te geven.

De heer Van Malderen vindt het positief dat rekening is gehouden met de opmerkingen die door de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten (commissie-Sauwens) zijn gemaakt. Die opmerkingen zijn nadrukkelijk in de tekst van het ontwerp van decreet opgenomen.

De heer Van Malderen wijst op het belang van transparantie ten aanzien van de mensen die een projectvoorstel indienen. De Vlaamse overheid moet die mensen duidelijk maken dat een brownfieldconvenant de normale gang van de procedures, inclusief vergunningen, flankerende maatregelen en dergelijke, niet in de weg staat. Hij wijst erop dat dit punt tijdens eerdere discussies al aan bod is gekomen.

Wat de opmerkingen van de heer Watteeuw betreft, merkt de heer Van Malderen op dat de opmerkingen van de SERV valabel zijn. Hij vraagt zich echter af of die opmerkingen in dit ontwerp van decreet moeten worden vertaald. De SERV pleit voor een preventieve aanpak. Dat lijkt de heer Van Malderen een punt dat in het vergunningenbeleid aan bod moet komen. Er moet worden afgewogen waar bepaalde mogelijk schadelijke activiteiten kunnen plaatsvinden. Het voorliggend ontwerp van decreet heeft echter een andere finaliteit. De opmerkingen van de SERV moeten op een ander ogenblik zeker nog aan bod komen.

Tot slot wijst de heer Van Malderen erop dat het voorliggend ontwerp van decreet volgens de minister-president niet voor de eeuwigheid bestemd is. Het zal ook worden geëvalueerd. Volgens de heer Van Malderen geeft de Vlaamse Regering hiermee een antwoord op de opmerkingen van de SERV.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* wil met een positieve noot beginnen. Vlaanderen heeft nood aan bijkomende bedrijventerreinen. Dat de Vlaamse overheid wil inzetten op de sanering van brownfields lijkt haar een positieve zaak. Op die manier kan immers worden voorkomen dat greenfields worden aangesneden. Aangezien de ruimte in Vlaanderen beperkt is, moet dat laatste zeker worden vermeden. Het is net om die reden dat het Vlaams Parlement in 2007 het decreet betreffende de Brownfieldconvenanten heeft goedgekeurd.

Ondertussen is gebleken dat de werkwijze van convenanten goed functioneert. Hoewel het om een experimentele aanpak ging, bleek de invloed op projectontwikkelaars gunstig te zijn. Er zijn al heel wat belangrijke brownfieldprojecten uitgevoerd. Verschillende terreinen zijn gesaneerd en herontwikkeld of bevinden zich volop in ontwikkeling.

Volgens mevrouw Van den Eynde is een bijsturing nu noodzakelijk. De Vlaamse Regering heeft een visienota over de brownfieldontwikkeling opgesteld. Daarna heeft ook nog een rondetafel plaatsgevonden. Deze initiatieven hebben tot nieuwe inzichten geleid. De adviesraden zijn tevreden met de wijziging van het oorspronkelijke decreet en met het feit dat heel wat nieuwe perspectieven kunnen worden geboden om de brownfieldontwikkeling een nieuwe boost te geven. Toch vinden de adviesraden dat er onvoldoende is geluisterd naar hun opmerkingen over een preventief en daadkrachtig beleid en over inventarisering. Mevrouw Van den Eynde wijst erop dat bij de provinciale ontwikkelingsmaatschappij in Vlaams-Brabant is gebleken dat inventarisatie wel degelijk mogelijk is. Ze heeft daarover dan ook een amendement ingediend.

Mevrouw Van den Eynde betreurt dat in de voorliggende decreetswijziging weinig of geen financiële stimuli werden opgenomen, zoals de adviesraden ook al opmerkten. Financiële stimuli zouden projectontwikkelaars ertoe kunnen aanzetten om te investeren in brown-

fields in plaats van in greenfields. Ook daarover heeft mevrouw Van den Eynde een amendement ingediend.

Mevrouw *Patricia Ceysens* zegt dat haar fractie het ontwerp van decreet steunt en zal goedkeuren. Ze voelt dat de Vlaamse Regering de werkwijze met de brownfieldconvenanten wil voortzetten, maar ze wijst erop dat die werkwijze zware consequenties heeft.

De spreker verwijst voorts naar de opmerking van de Raad van State over hoe men binnen de Brownfieldcel verder moet en hoe men die mensen zal moeten bezoldigen. Ze stelt vast dat geen gebruik is gemaakt van de suggestie van de Raad van State om daar iets dieper op in te gaan in het ontwerp van decreet. De suggestie was om minstens in een machtiging te voorzien aan de Vlaamse Regering, die dan nog kan kijken wat ze ermee doet.

Minister-president *Kris Peeters* wijst erop dat er minimaal één call per jaar komt. In het advies van de SERV ging het over twee calls per jaar.

De overeenkomst tussen de PMV en OVAM is niet langer aan de orde. Er is nu een protocol met Saninvest voor de blackfields. Brownfieldconvenanten moeten een oplossing bieden voor brownfields, Saninvest voor blackfields. Differentiatie kan via criteria bij de calls.

De minister-president wijst erop dat preventief beleid voornamelijk via de sectoren moet gebeuren. De inventarisatie van brownfields wordt voorbereid door het Agentschap Ondernemen en OVAM, met de gemeenten als geprivilegieerde partners. De stimuli worden positief geëvalueerd door promotoren. Vrijstelling van borgstelling verhoogt bijvoorbeeld het leenvermogen. Gemeenten moeten positieve appreciatie uitdrukken. Het regionaal sociaal-economisch overlegcomité (RESOC) kan geconsulteerd worden. Minister-president Peeters meent dat op die manier rekening is gehouden met, of antwoorden zijn geformuleerd op de adviezen van de SERV. Het is tot slot de bedoeling om de bezoldigingsproblematiek van de Brownfieldcel te regelen via een besluit van de Vlaamse Regering.

3. Artikelsgewijze bespreking

De ingediende amendementen zijn gepubliceerd in *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1263/2.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen voor bij 1 onthouding.

Artikelen 2 tot en met 4

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Artikel 5

Mevrouw Marleen Van den Eynde en de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens en Frank Creylman dienen amendement nr. 1 in dat er toe strekt in de voorgestelde tekst van artikel 12/1, §1, een punt 4° toe te voegen, dat luidt als volgt: “4° het inventariseren van de brownfields”.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt dat in dit artikel de taken van de Brownfieldcel wel degelijk worden opgenomen. Ook de opmerking van de adviesraden in verband met het periodiek evalueren werd uiteindelijk toch in het ontwerp van decreet opgenomen, in tegenstelling tot het voorontwerp.

Toch had zij hier ook graag de inventarisatie van de brownfieldterreinen decretaal verankerd gezien. Dat vindt zij heel belangrijk. Het lijkt haar essentieel dat men weet over welke terreinen het gaat. Men moet dus een grondige inventarisatie maken.

Minister-president *Kris Peeters* antwoordt dat hij daar geen voorstander van is. De inventarisatie is volop in uitvoering en gebeurt het best bij het Agentschap Ondernemen. Ook OVAM is daar zeer sterk bij betrokken. Hij heeft er geen enkel probleem mee om de inventarisatie over te maken zodra die klaar is. Dat lijkt hem de meest aangewezen manier van werken. De knowhow is zeer nadrukkelijk aanwezig bij het Agentschap Ondernemen en OVAM. Er is ook een inbreng van de betrokken gemeenten.

Mevrouw *Van den Eynde* vraagt of de inventarisatie van de brownfieldterreinen ergens anders kan worden opgenomen dan in artikel 5 van het ontwerp van decreet. Zij vindt het belangrijk dat die inventarisatie ergens wordt verankerd.

Mevrouw *Patricia Ceysens* heeft het moeilijk met het advies van de Raad van State op artikel 5. De Raad van State zegt dat moet worden nagegaan of het toch niet relevant is om vergoedingen en bezoldigingen van de leden van de Brownfieldcel in het decreet op te nemen. Indien de minister-president dat niet relevant vindt, moet hij volgens de Raad van State minstens decretaal in de machtiging voorzien, zodat hij dat kan uitvoeren. Mevrouw Ceysens heeft begrepen dat de minister-president de vergoedingen en bezoldigingen met een uitvoeringsbesluit wil vastleggen. In het advies van de Raad van State leest zij dus echter dat hij daarvoor in een decretale machtiging moet voorzien. Ofwel wordt er nog een amendement gemaakt dat voor die machtiging zorgt. Als de minister-president dat niet doet, zal hij mogelijk met de Inspectie van Financiën botsen.

Minister-president *Kris Peeters* zegt dat dat natuurlijk onderzocht is. De meeste regels met betrekking tot de werking van de Brownfieldcel werden reeds vastgelegd bij besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2008. Er is geen reden om dit uitdrukkelijk in het decreet zelf op te nemen.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 3 stemmen voor, 8 tegen bij 3 onthoudingen.

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen voor bij 6 onthoudingen.

Artikel 6

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Artikel 7

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* en de heren *Johan Deckmyn*, *Chris Janssens* en *Frank Creylman* dienen amendement nr. 2 in dat er toe strekt artikel 23 van het oorspronkelijke decreet te vervangen door een bepaling over de evaluatie van de financiële aspecten van het brownfieldbeleid.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* zegt dat in het decreet een evaluatie van de financiële aspecten van het brownfieldbeleid moet worden opgenomen. Ze begrijpt dat hoofdstuk zes van het oorspronkelijke decreet wordt opgeheven. Dat gaat over het opstellen van een visienota, wat intussen al gebeurd is. Zelfs al behoort de evaluatie tot de bevoegdheid van de Brownfieldcel, dan nog is het nuttig een evaluatiebepaling in het decreet op te nemen.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 3 stemmen voor, 8 tegen bij 3 onthoudingen.

Artikel 7 wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen voor bij 6 onthoudingen.

4. Eindstemming

De heer *Ivan Sabbe* deelt mee dat hij zich bij de artikelsgewijze stemming heeft onthouden en dat hij dat ook bij de eindstemming zal doen. Hij is niet gekant tegen de geest van het Brownfielddecreet, maar vindt wel dat de doelstellingen uit de visienota onvoldoende decretaal zijn verankerd in het ontwerp van decreet. De kans voor een eenduidige samenhangende verankering van het beleid werd gemist, volgens de heer Sabbe.

Er wordt geen reflectienota aangekondigd. De commissie beslist eenparig dat er geen reflectietijd en geen reflectienota's zullen zijn.

Het ontwerp van decreet wordt ongewijzigd aangenomen met 9 stemmen voor bij 5 onthoudingen.

Patricia CEYSENS,
voorzitter

Martine FOURNIER,
verslaggever